

Anmälan mot dåvarande Överförmyndaren och Överförmyndarnämnden i Nacka kommun, angående handläggningen av ett ärende rörande hävande av spärr på ett bankkonto

---

Anmälan

I en anmälan, som kom in till JO den 12 juni 2007, klagade AA på handläggningen av ett ärende rörande hävande av spärr på ett bankkonto. Hon anförde i korthet följande. Hennes son fick försäkringsersättning om drygt 200 000 kr. Pengarna sattes in på ett spärrat konto. I syfte att omplacera dessa kontaktade hon den 5 juli 2006 överförmyndaren och framförde sitt önskemål. Hon blev tillsagd att inkomma med en begäran om att häva spärren på kontot. Två dagar senare mejlade hon in en sådan begäran, men hörde därefter inte av överförmyndaren, inte ens efter det att hon i oktober 2006 skriftligen tagit ny kontakt. I januari 2007 tog hon muntlig kontakt med myndigheten, varvid hon blev ombedd att skicka in en årsräkning. Hon skickade in en sådan men fick trots det inte något besked om den fortsatta handläggningen. I maj 2007 tog hon på nytt kontakt med överförmyndarnämnden, som då upplyste henne om att det inför ett beslut i ärendet krävdes handlingar från försäkringsbolaget. Först efter att hon hade skickat in dessa beslutade överförmyndarnämnden den 13 juni 2007 att häva spärren på kontot. AA har begärt skadestånd för det inträffade.

Utredning

Överförmyndarnämndens akt lånades in och granskades. Överförmyndarnämnden anmodades därefter att yttra sig över anmälan. Av överförmyndarnämndens yttrande framgick i huvudsak följande.

Inledningsvis informeras om att Överförmyndarnämnden i Nacka kommun inrättades den 1 januari 2007. Dessförinnan hade Nacka kommun en av fullmäktige vald överförmyndare.

Den 7 juli 2006 inkom per e-post en ansökan från förmyndaren AA om att överförmyndarspärren på hennes son BB:s bankkonto skulle släppas. Av ansökan framkom att BB fått pengar från en försäkring som fallit ut och att pengarna var satta på ett överförmyndarspärtrat konto. Ansökan hade föregåtts av ett samtal från AA till överförmyndaren den 5 juli 2006. I samtalet, som togs emot av en handläggare på myndigheten, informerades AA om kontrollerad förvaltning av omyndigs tillgångar

och om att överförmyndaren vill ha en ansökan om att spärren på bankkontot ska hävas. Dåvarande överförmyndaren har gjort en anteckning på en utskrift av e-posten "Ingen åtgärd Till ärendet".

Normalt brukar försäkringsbolaget skicka information till överförmyndaren om att pengar har insatts på ett spärrat konto för en omyndig. I detta fall hade försäkringsbolaget inte lämnat sådana uppgifter till kommunen. Kommunen hade således ingen information utöver vad som angivits i den e-post som nämnts ovan. Handläggare på överförmyndarens kansli skickade ut en egendomsförteckning för ifyllande av BB:s förmyndare för att få väsentlig information i ärendet och samtidigt kontrollera om BB tillgångar med försäkringsutfallet skulle överstiga åtta basbelopp och därmed stå under kontrollerad förvaltning.

För handläggningen av ett ärende om hävande av överförmyndarspärren av omyndigs bankkonto vill överförmyndarnämnden ha information om vilken bank pengarna sitter på, uppgift om bankkontonummer, vilka som är förmyndare och skälet till att barnet tilldelats pengar på ett spärrat konto. När det finns två förmyndare bör båda som ställföreträdare för den omyndige underteckna ansökan och kontroll brukar göras på förmyndarna i kronofogdemyndighetens och socialtjänstens register. Bevis om varför pengar tilldelats den omyndige på spärrat bankkonto önskar överförmyndarnämnden för att kontrollera att pengarna inte satts in med förbehåll om att spärren ska bestå.

Information om bank, bankkonto, den andre förmyndarens inställning i saken samt bevis om skälet till att BB tilldelats pengar på ett spärrat konto saknades i AA:s ansökan. Väsentlig information brukar framkomma i en egendomsförteckning och AA uppgav i sin ansökan att egendomsförteckning skulle inges. I aktuellt fall har en sådan egendomsförteckning rörande BB inte registrerats i överförmyndarnämndens ärendesystem.

All inkommande post registreras av kanslipersonal i myndighetens ärendesystem. Efter en kontroll i det datoriserade ärendesystemet kan konstateras att det brev som AA uppgett att hon skickat till överförmyndaren i oktober 2006 med samma begäran som i tidigare ansökan om att spärren ska hävas samt nämnda egendomsförteckning inte har blivit registrerade. Efter en kontroll i BB:s fysiska ärendemapp står inte brevet och egendomsförteckningen att återfinna.

Vad som sagts i de olika samtalstillfällena i telefon mellan AA och handläggare på överförmyndarnämnden är svåra att kommentera i sak och detalj, men det är handläggarnas uppfattning att flera missförstånd har uppstått i samtalen.

Av den inkomna årsräkningen den 5 april 2007 över BB:s tillgångar framkom uppgifter om bank och kontonummer för det spärrade kontot samt uppgifter på BB:s båda förmyndare. Dock saknades ännu försäkringsbeskedet där anledningen till att pengar betalats ut till spärrat konto framkommer. Försäkringsbeskedet inkom efter begäran den 12 juni 2007. Ärendet var därmed komplett och den 13 juni 2007 beslutade juristen hos överförmyndarnämnden att spärren på BB:s konto skulle hävas.

Överförmyndarnämnden delar klagandens uppfattning om att handläggning skall vara snabb och enkel. Att handläggningstiden i det aktuella ärendet blivit lång berodde dock på att överförmyndarnämnden länge saknade vital information i ärendet.

Överförmyndarnämnden i Nacka konstaterar dock att handläggningstiden som sådan självklart inte kan vara tillfredsställande ur den enskildes perspektiv.

Prioriterade områden för den nya överförmyndarorganisationen i Nacka kommun med nämnd istället för ensam överförmyndare, som trädde i kraft den 1 januari 2007, är att se över rutiner och handläggningstider. Rutinerna vid handläggningen av ärenden håller för närvarande på att ses över och man kommer bl.a. titta på hur man kan arbeta mer proaktivt och informativt för att se till att de underlag för beslut som kommer till nämnden är kompletta. Man kommer även att arbeta för att stärka rutinerna för journalföring av samtal i pågående ärenden.

I övrigt kan nämnas att överförmyndarnämnden från den 1 augusti 2007 fått personalförstärkning för att totalt sett kunna erbjuda effektivare och snabbare handläggning.

AA har yttrat sig över remissvaret, varvid hon anfört att hon vid sina kontakter med myndigheten inte uppfattat att förmyndarna behövde ge in en egendomsförteckning.

Bedömning

Enligt 7 § förvaltningslagen (1986:223) skall varje ärende handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt, utan att säkerheten eftersätts. Detta innebär att nödvändig utredning skall inhämtas så snart som möjligt och att ärendet därefter skall tas upp till avgörande. Om en myndighet vid handläggningen av ett ärende finner att det behövs kompletterande utredning kan myndigheten inhämta den genom att uppmana den enskilde att inkomma med denna eller, om materialet finns tillgängligt hos en annan myndighet, genom att vända sig direkt till den andra myndigheten.

I sammanhanget bör även nämnas myndigheters allmänna serviceskyldighet enligt 4 § samma lag. Bestämmelsen innebär bl.a. att en myndighet på olika sätt skall hjälpa enskilda att ta till vara sin rätt, exempelvis genom att bistå en enskild, som har gett in en ansökan, med råd om behövliga kompletteringar.

Av utredningen framgår följande. Från det att AA ansökte om att få ta ut pengar från ett spärrat konto dröjde det nästan ett år innan överförmyndarnämnden fattade beslut i ärendet. Ändå hade AA vid upprepade tillfällen under året kontaktat myndigheten med förfrågningar om ärendets handläggning. Dröjsmålet berodde i huvudsak på att AA inte hade gett in de handlingar som behövdes inför ett beslut i frågan. AA fick emellertid inte förrän i maj 2007 korrekt information om vilka handlingar som myndigheten behövde inför sitt beslut.

Myndighetens handläggning strider uppenbart mot vad som följer av förvaltningslagen. Överförmyndaren borde, på ett tidigt stadium efter det att ansökan gavs in, på ett lämpligt sätt krävt in de handlingar som behövdes inför ett beslut i frågan. Myndigheten har emellertid inte självmant vidtagit några sådana åtgärder, utan i stället passivt avvaktat att erforderliga handlingar skulle komma in. Myndigheten förtjänar kritik för det inträffade.

Enligt AA skickade hon ett brev till överförmyndaren i oktober 2006. Utredningen ger emellertid inte stöd för att detta brev har kommit överförmyndaren till handa. Ytterligare utredning i frågan framstår inte som meningsfull.

Det ingår inte i JO:s behörighet att pröva frågor om skadestånd.

Ärendet avslutas.